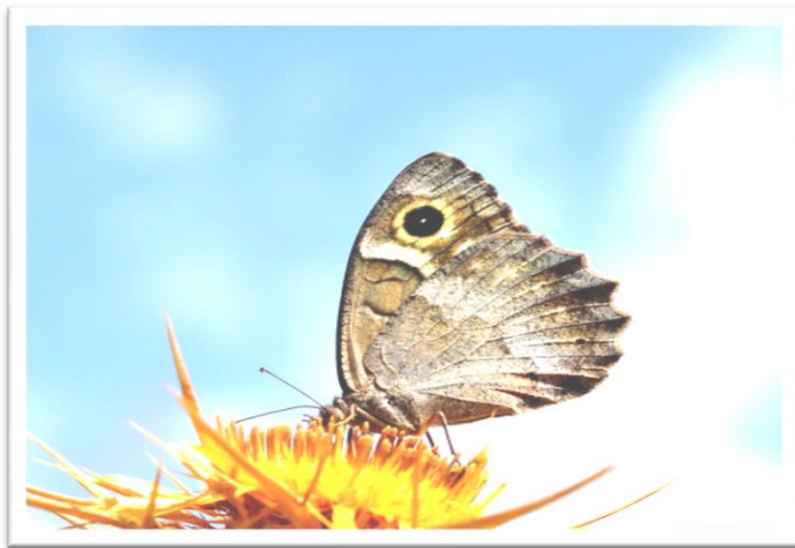

**Γιάννης Ρίτσος, Τζιτζίκια στήσαν το χορό
Οδυσσεάς Ελύτης, Κάτω στις μαργαρίτας το
αλωνάκι**

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α΄ Γυμνασίου

Απαντήσεις ερωτήσεων σχολικού βιβλίου

σχ. βιβλίο (σελ. 11)

Απαντήσεις στις ερωτήσεις των Κειμένων Λογοτεχνίας Α΄ Γυμνασίου (σελ. 11)

Ενότητα 1, Γιάννης Ρίτσος, *Τζιτζίκια στήσαν το χορό* και Οδυσσέας Ελύτης, *Κάτω στης μαργαρίτας το αλωνάκι*

Ερώτηση 1

Πώς συνδέονται στα δύο ποιήματα τα παιδιά και η φύση;

Απάντηση

Και στα δύο ποιήματα υπάρχει μια σύνδεση της φύσης με την παιδική ηλικία. Στο πρώτο ποίημα παρακολουθούμε τα παιχνίδια των παιδιών στη φύση κατά τη διάρκεια του καλοκαιρινού μεσημεριού. Στο δεύτερο ποίημα, η φύση συνυπάρχει με τα νεαρά αγόρια και κορίτσια που κοιμούνται και χαίρονται τη φιλία τους. Και στα δύο ποιήματα, επομένως, τα παιδιά είναι εκείνα που βρίσκονται κοντά στη φύση, που αγαπούν τις ομορφιές της, που ξέρουν να απολαμβάνουν και να γεύονται τη γαλήνη και τις στιγμές ξεγνοιασιάς που εκείνη μπορεί να προσφέρει στον άνθρωπο.

Ερώτηση 2

Ποια κοινά στοιχεία στο περιεχόμενο και στη μορφή έχουν τα ποιήματα του Γ. Ρίτσου και του Οδ. Ελύτη;

Απάντηση

α. Τα κοινά στοιχεία ανάμεσα στα δύο αυτά ποιήματα ως προς το **περιεχόμενο** είναι τα ακόλουθα:

- ✓ Η εικόνα από ένα ζεστό καλοκαιρινό τοπίο της ελληνικής φύσης
- ✓ Τα νέα παιδιά που απολαμβάνουν ανέμελα τη ζωή τους στη φύση
- ✓ Η αναφορά στα έντομα (τζιτζίκια, πεταλούδα, μέλισσες)

- ✓ Η φράση «στήσαν χορό»

β. Τα κοινά στοιχεία ανάμεσα στα δύο αυτά ποιήματα ως προς τη **μορφή** είναι τα ακόλουθα:

- ✓ Η απλή γλώσσα
- ✓ Οι σύντομοι περιγραφικοί στίχοι
- ✓ Η χρήση πολλών σχημάτων λόγου
- ✓ Οι πολλές εικόνες από τη φύση

Ερώτηση 3

Ποιες αισθήσεις μας κινητοποιούνται, προκειμένου να προσλάβουμε και να απολαύσουμε τις ποιητικές εικόνες;

Απάντηση

Και στα δύο ποιήματα υπάρχουν οπτικές, ακουστικές και όσφρητικές εικόνες. Επομένως, οι αισθήσεις που κινητοποιούνται είναι:

- α. η όρασή μας (η οποία ενεργοποιείται, για να δούμε τον κάμπο, το αλωνάκι με τις μαργαρίτες, τη χρωματιστή πεταλούδα, τις μέλισσες και τα στάχυα),
- β. η ακοή μας (καθώς είναι σαν να ακούμε το τραγούδι των τζιτζικιών, τα παλαμάκια και το βούισμα από τα μελισσόπουλα),
- γ. η όσφρησή μας (αφού νιώθουμε να μας πλημμυρίζουν οι μυρωδιές της φύσης, του κάμπου, της μαργαρίτας και του μοσχοκάρυδου).

Ερώτηση 4

Σε ποια σημεία φαίνεται η αισιόδοξη διάθεση των ποιητών;

Απάντηση

Η αισιόδοξη διάθεση των ποιητών καθίσταται αντιληπτή μέσα από την απεικόνιση όλων αυτών των όμορφων, πολύχρωμων και μαγευτικών φυσικών τοπίων. Ειδικότερα, όμως, η αισιοδοξία αυτή φαίνεται περισσότερο στην αναφορά των νέων παιδιών που χαίρονται και απολαμβάνουν τη ζωή, στο πρόσωπο των οποίων οι ποιητές βλέπουν την ξεγνοιασιά, την ευτυχία και την ομορφιά της ζωής.

Ερώτηση 5

Πώς συνυπάρχουν μέσα στο ποίημα του Γ. Ρίτσου η χαρούμενη και η πικρή διάσταση της ζωής;

Απάντηση

α. Η χαρούμενη διάσταση της ζωής προβάλλεται κυρίως στην πρώτη ενότητα του ποιήματος («Τζιτζικία στήσαν το χορό ... και παίζουν παλαμάκια»), όπου γίνεται λόγος για το παιχνίδι των παιδιών στη φύση, με τη συνοδεία του τραγουδιού των τζιτζικιών.

β. Η πικρή διάσταση της ζωής διαφαίνεται στη δεύτερη ενότητα του ποιήματος («Μια πεταλούδα διάφανη ... της πίκρας μαντιλάκι»), με την αναφορά που γίνεται στο γέρο κόσμο, στους μεγάλους ανθρώπους, οι οποίοι έχουν γνωρίσει την κούραση, τις πίκρες και τις απογοητεύσεις της ζωής. Σε αυτήν την ενότητα, βέβαια, δεν υπάρχει ένα βαρύ, πικρό και πένθιμο κλίμα, αλλά συνυπάρχει η χαρά και η πίκρα της ζωής, κάτι, το οποίο φαίνεται από τα χρώματα της πεταλούδας (το πορτοκαλί υποδηλώνει τη χαρούμενη διάσταση της ζωής, ενώ το μαύρο την πικρή της διάσταση) και τον ρόλο της (αντήλιο – χαρούμενη διάσταση της ζωής / της πίκρας μαντιλάκι – πικρή διάσταση).

Ερώτηση 6

Πώς παρουσιάζει ο Οδ. Ελύτης στο ποίημά του την ηλικία της εφηβείας;

Απάντηση

Η ηλικία της εφηβείας παρουσιάζεται από τη μία πλευρά ανέμελη, απομακρυσμένη από άγχη και έγνοιες και από την άλλη πλευρά γεμάτη ορμή και φλόγα από τον έρωτα που καίει μέσα της. Αφενός μεν, τα νεαρά αγόρια και κορίτσια απολαμβάνουν τις ομορφιές της ζωής και κοιμούνται στους κάμπους με τα χρυσά στάχυα, αφετέρου δε, κατακλύζονται από τη δίψα και την επιθυμία να γευτούν τις χαρές της ζωής και του έρωτα.

Ερώτηση 7

Βρείτε τις μεταφορές και τις προσωποποιήσεις που υπάρχουν στα ποιήματα.

Απάντηση

Πρώτο ποίημα:

- α. Προσωποποιήσεις → τζιτζίκια στήσαν το χορό
β. Μεταφορές → πεταλούδα διάφανη, (πεταλούδα) ανήλιο, (πεταλούδα) της πίκρας μαντηλάκι

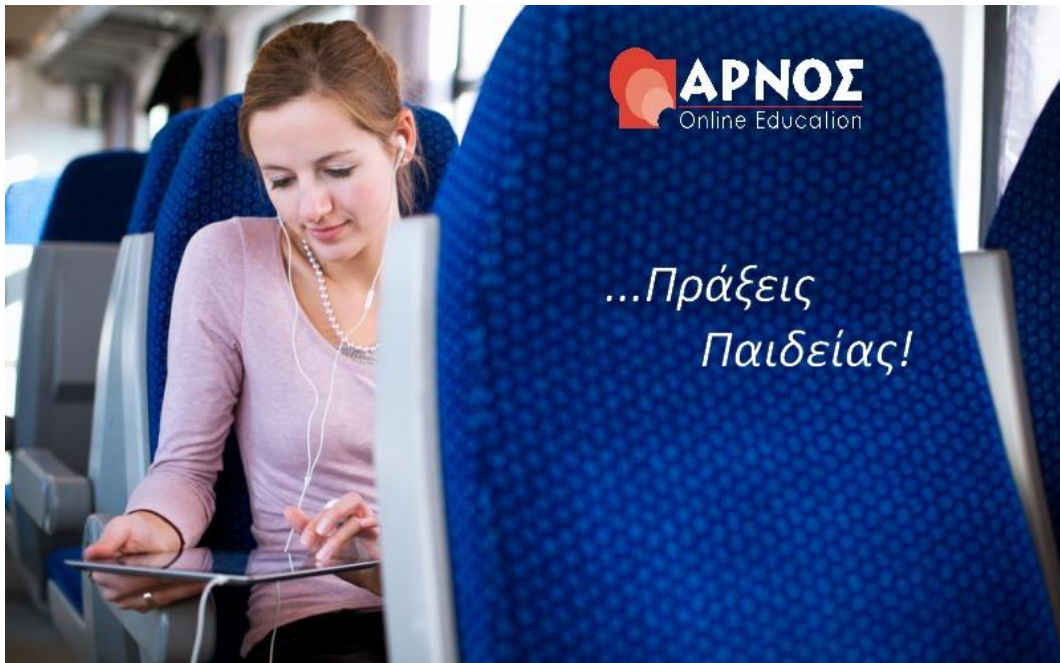
Δεύτερο ποίημα:

- α. Προσωποποιήσεις → στήσαν χορό τρελό τα μελισσόπουλα, ιδρώνει ο ήλιος, τρέμει το νερό
β. Μεταφορές → φωτιάς σουσάμια, χρυσά νταριά, ο ύπνος τους μυρίζει πυρκαγιά, στα δόντια τους ο ήλιος σπαρταράει, απ' τη μασχάλη τους γλυκά στάζει το μοσχοκάρυδο

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος

Φροντιστηριακό e-μάθημα

Γυμνάσιο: 9.000 μαθήματα με βίντεο-διδασκαλία για όλο το σχολικό έτος **μόνο με 150 ευρώ!**

Μελέτη όπου, όποτε και όσο εσύ θες!

Διδάσκουμε μεθοδικά σε βίντεο τη θεωρία του σχολικού βιβλίου και λύνουμε όλες τις ασκήσεις

Δημιουργούμε συνεχώς νέα βίντεο με διδασκαλία για τις εκπαιδευτικές σου απαιτήσεις

Παίζουμε και μαθαίνουμε με on line test αξιολόγησης & SOS διαγωνίσματα προσομοίωσης για τις εξετάσεις

Λύνουμε απορίες ζωντανά on line καθημερινά 3 μ.μ. - 8 μ.μ.

...Πράξεις Παιδείας!